
Stressfri klippning

Det finns tillfällen då vi av olika anledningar behöver klippa vår häst med klippmaskin. Till exempel när hästen har ett sår och veterinären behöver raka bort pälsen runt såret. Eller om hästen har PPID, fäller dåligt eller har så tjock päls att den får hudproblem att den behöver rakas. Även i denna procedur vill vi såklart att hästen ska må bra och kunna stå ut med alla olika moment som ingår.

Saker att träna på separat för att göra hästen redo för proceduren:

- Kunna stå still
- Tåla ljudet
- Tåla sladden som dras runt kroppen
- Tåla beröringen med maskinen överallt

Utforska utgångsläget

Först så vill vi veta lite hur pass bekväm eller obekvämt hästen är med ljudet av klippmaskinen. Ta med den ut i hagen (om den är sladdlös), låna en skäggrimmer eller hitta ett liknande ljud på en youtube-film för att öva med.

Medans hästen lugnt står och betar eller äter hö startar du maskinen på ett sådant avstånd så du räknar med att hästen inte blir särskilt rädd. Det kan vara många meter bort alltså! Utforska och titta noga på din häst för att se på vilket avstånd den är bekväm och var det börjar bli besvärligt (kolla efter lugnande signaler, signaler på uppmärksamhet).

Exponering

Nu kan du börja träna precis där hästen är ok men ändå intresserad/vaken på det hela. Du kan

sätta på och stänga av upprepade gånger. Om du märker att din häst blir överraskad/orolig precis när du sätter på den kan du testa att *varna* att ljudet kommer genom att du säger något, till exempel: "ljud på" eller "nu kommer det" strax innan du sätter på. Denna varningen kan du sedan använda när ni ska klippa på riktigt också och även i andra procedurer såsom att spraya eller tvätta eller liknande. Du kan också ha den på under längre tid på lite lagom avstånd, tex när ni ändå är i stallet och borstar och grejar. På så vis får hästen en lång exponering på en mycket låg stressnivå och kan vänja sig med detta redan från början.

I detta steg är vi alltså inte ute efter några (operanta) beteenden som vi vill belöna, utan ren exponering där vi ser till att hästen är bekväm. Det är därför viktigt att träna på lagom nivå och att hästen har något att göra under tiden (äta hö/gräs, eller träna något helt annat).

Om du här märker att hästen kan stå lös och äta hö/gräs, samtidigt som du nu har trimmern igångsatt i handen, samtidigt som du borstar hästen med andra handen, ja då kan du testa och klippa. Men fortsätt vara observant på hästens lugnande signaler! Om din häst redan är tillräckligt lugn och bekväm behöver du alltså inte nödvändigtvis fortsätta processen nedan.

Para ihop

Para nu ihop ljudet med godis, (klassisk betingning). Du sätter på ljudet och ger hästen godis och stänger av igen. Om du inte kan vara så nära så du kan ge hästen godis så kan du antingen hitta en hjälpare eller så kan du göra ljudet *mindre*. Ha en handduk över, ha ljud på telefonen istället för den riktiga apparaten är några exempel.

Startknapp

När din häst är helt ok bekväm med ljudet på lite avstånd så kan du lägga till en startknapp. Du kan då använda en target eller ett beteende hästen själv erbjuder. Om du gjort det föregående steget med tillräcklig avslappning hos hästen, så kommer du märka att hästen vill att du startar maskinen så att den kan få godis. Du kan lägga märke till hur den kan be dig göra detta genom att avvakta lite med starten av maskinen och då observera din häst. Den kanske tittar på dig, eller tar ner huvudet eller nosar på en närliggande grimma tex.

Resterande moment: Beröring + sladd

När hästen tål ljudet kan du antingen fortsätta närma dig hästen med maskinen på eller först när maskinen är avstängd och öva på beröringen separat. Om din häst är orolig över sladden så kan du träna detta separat också, kanske först genom att använda ett rep eller något annat som inte är strömledande och farligt att träna med.

Klippa

Sedan är det dags att ta första riktiga klippningen. Du kan med fördel börja vid manken eller ryggen eller en annan plats där du tror att hästen är mest bekväm. Klipp bara lite granna första gången om din häst tycker det är jobbigt längre stunder.

Under tiden kan du antingen klippa lite, ge godis och pausa lite, eller så kan en medhjälpare göra godismaskinen medan du klipper. Du kan också ge hästen en typ av berikning som den kan pilla med, så som du ser på filmen med Ella nedan. Då strör Anne små godispellets på golvet som Ella kan pyssla med under tiden.

Det är du som har planen och stegen framåt i ditt huvud, men det är hästen som avgör hur fort det går och hur många mindre steg som behövs. Var lyhörd och titta efter lugnande signaler under hela träningens gång.

<https://vimeo.com/362276660/ac0274b55e>